02/02/2021

Η αληθινή ανάπαυση στο επίγειο διάβα

/ Γνώμες

Ιωάννου Αν. Γκιάφη, Θεολόγου – Πολιτικού Επιστήμονος

Αναμφισβήτητα κάθε άνθρωπος μετά από μια κοπιαστική εργασία, αναζητά την ανάπαυσή του. Έστω και για λίγα λεπτά της ώρας, ο καθένας επιθυμεί την ξεκούρασή του από την καθημερινή τύρβη. Θέλει διακαώς να πάρει μια ανάσα από την ασφυκτική ρουτίνα της ζωής. Πόσο μάλλον αυτό συμβαίνει στις μεγάλες ηλικίες! Δεν είναι καθόλου “μακάβρια”, ακόμη και η προσδοκία της “αιώνιας ανάπαυσης”, δηλ. του θανάτου. Ολοκληρώνοντας κάποιος το έργο του και φθάνοντας σε μια προχωρημένη ηλικία, ίσως περιμένει το “αιώνιο ταξίδι”. Ως εκ τούτου παρατηρείται ότι κλείνει όλες τις εκκρεμότητές του, προχωράει ακόμη και στην σύνταξη της διαθήκης του, με σκοπό να μην αφήσει κάτι ανολοκλήρωτο. Η ανάπαυση λοιπόν μπορεί να συνεπάγεται είτε την πρόσκαιρη διακοπή από την βιοπάλη, είτε την παντοτινή παύση του φαινομένου της ζωής.

Κι όμως δύναται να γεννηθεί ένας προβληματισμός: Μα η Αγία μας Εκκλησία

εορτάζει σήμερα ένα χαροποιό Δεσποτικο-Θεομητορικό γεγονός! Τι σχέση υπάρχει μεταξύ της Υπαπαντής του Κυρίου μας και της ανάπαυσης από τους κόπους του βίου; Πράγματι η προσφορά του τεσσαρακονθήμερου θείου βρέφους στο ναό του Κυρίου πληρώνει την κάθε χριστιανική ψυχή από συναισθήματα χαράς και ευφροσύνης. Ο Ίδιος ο Θεάνθρωπος Κύριος υπακούοντας στο μωσαϊκό νόμο, αφιερώνεται ως πρωτότοκος στο ναό του Θεού. Ο προαιώνιος Θεός, ο κατεξοχήν Νομοδότης του Ισραήλ, τώρα παρουσιάζεται ως σαράντα ημερών βρέφος στην αγκαλιά της Παναγίας Μητέρας Του, να εφαρμόζει τον νόμο Του. Ο άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας γράφοντας για την σημερινή εορτή, θα την χαρακτηρίσει “οικονομίας το βάθος”. Πόσο αλήθεια εκδηλώνεται η συγκατάβαση του Δημιουργού στα δημιουργήματα, όταν πρώτος ο Ίδιος αποδεικνύεται τηρητής του νόμου; Άρα “η Υπαπαντή του Κυρίου” δεν προσδίδει παρά μια πνευματική “ευωχία” στον κάθε πιστό για την απύθμενη θεία φιλανθρωπία.

Ανάμεσα όμως στα πρόσωπα που ξεχωρίζουν κατά την είσοδο του Κυρίου στον “οίκο του Θεού”, είναι και ο πρεσβύτης Συμεών. “Δίκαιος και πολύ ευλαβής” άνδρας, σύμφωνα με τον άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη. Πρόκειται για έναν πνευματοφόρο άνθρωπο, αφού είχε λάβει την πληροφορία από το Άγιον Πνεύμα πως δεν “θα έφευγε απ’ αυτό τον μάταιο κόσμο”, εάν πρωτίστως δεν αντίκριζε τον Ίδιο τον Χριστό. Ο Ιερός Χρυσόστομος τονίζει πως τόση καθαρότητα και αγιότητα βίου είχε ο Δίκαιος Συμεών, που έλαβε αυτό τον χρησμό. Και όντως ο υπέργηρος Συμεών αξιώνεται να δεχθεί στην αγκαλιά του το μόλις σαράντα ημερών θείο βρέφος.(Εξ ου και Συμεών ο Θεοδόχος) Αυτός προϋπαντεί τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό στην “οικία του Πατρός Του”. Αυτός καλωσορίζει τον Υιό του Υψίστου και κατόπιν, έχοντας καθοδηγό το Πανάγιον Πνεύμα, προφητεύει περί του προσώπου Του. Την ώρα δε που Τον σφιχταγκαλιάζει, αναπέμπει μια ικεσία προς τον “Δεσπότη Κύριο”. Τον παρακαλεί να τον απολύσει “εν ειρήνη”, να τον ελευθερώσει από τη ζωή αυτή.

Είναι πολύ χαρακτηριστικά τα λόγια του Δικαίου Συμεών, αφού κάθε φορά επαναλαμβάνονται στο τέλος της κάθε ακολουθίας του εσπερινού από τον Ιερέα .”Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμα σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου ᾽Ισραήλ.” (Λουκ. β’, 29-32) Εφόσον εκπληρώθηκε η υπό του Αγίου Πνεύματος προφητεία, προσδοκά ο Θεός να τον αναπαύσει ειρηνικά. Ο ιερός Θεοφύλακτος επισημαίνει πως “όπως όλοι οι άγιοι, έτσι και ο Συμεών θεωρεί το σώμα “δεσμό” και ζητά να λυθεί η ψυχή του απ’ αυτό.” Έχοντας υπερβεί την ηλικία και ταλαιπωρηθεί σωματικά, αναμένει την “αιώνια ανάπαυσή” του από τους βιοτικούς άθλους. Και αυτό πραγματοποιείται, αφότου προηγείται η συνάντησή του με τον Σωτήρα Χριστό.

Άξιο προσοχής είναι η ονομασία που αποδίδει στον Κύριο, ως “σωτήριον”. Η ενανθρώπιση του Θεού Λόγου σηματοδοτεί την λύτρωση των “βροτών”. Το νεογνό που κρατάνε τα γέρικα χέρια του, πρόκειται να γίνει το μέσο της σωτηρίας όλης της ανθρωπότητας. Γι’ αυτό και χαρακτηρίζει τον Θεάνθρωπο Κύριο ως “φως εθνών”. Ο Χριστός δεν είναι παρά το πνευματικό φως όλων των εθνών και όχι μόνο του Ισραήλ. Το σχέδιο της Θείας Οικονομίας περιλαμβάνει όλους τους λαούς, κάτι που επαληθεύεται από την δημόσια δράση του Κυρίου. Για το Ισραήλ τονίζει ο Δίκαιος Συμεών, θα πρέπει να αποτελεί δόξα ότι ο Λυτρωτής έλκει την καταγωγή του από εκεί.

Πράγματι η μετέπειτα πορεία του Κυρίου αποδεικνύεται ολοφώτεινη, αφού διαλύονται τα μονοπάτια του σκότους. Ανατέλλει ο “‘Ήλιος της Δικαιοσύνης” και δύει το σκοτάδι της αμαρτίας. Κυριαρχεί πλέον η αλήθεια και παύει η άγνοια, αποτέλεσμα της απουσίας του Θεού από την ανθρώπινη ζωή. Αποκαλύπτεται συνεχώς στην Καινή Διαθήκη ο Ίδιος ο Τρισυπόστατος Θεός και καταπατείται η εξουσία του “κοσμοκράτορος του αιώνος” τούτου. Ο Χριστός έρχεται για να γίνει το φως του κόσμου και όχι ο λύχνος πάνω από τον λυχνοστάτη των Ιουδαίων. Είναι τραγικό λάθος σήμερα να ακούγονται απόψεις και να εκτοξεύονται διάφορα ανυπόστατα επιχειρήματα, ότι δήθεν λατρεύουμε τον Θεό του Ισραήλ. Αρκεί να σκεφτούμε ότι ο Κύριος θυσιάστηκε επί του Σταυρού “υπέρ της του κόσμου ζωής και σωτηρίας”. Αλλά και η αποστολή των μαθητών Του στα πέρατα της οικουμένης, δείχνει την πατρική έγνοια Του για την απολύτρωση όλων, μηδενός εξαιρουμένου. Ο Χριστός δεν ζητά εθνική ταυτότητα, παρά την ανθρώπινη βούληση για μετοχή στην Θεία Οικονομία.

Αναλογιζόμενοι τα όσα βίωσε και εξήγγειλε “εκ Πνεύματος Αγίου” ο Δίκαιος Συμεών, ίσως οφείλουμε να αναμετρηθούμε με τον “έσω άνθρωπο”. Εμείς αλήθεια έχουμε συναντήσει τον Χριστό ή περιμένουμε στο τέλος της ζωής μας να το

πράξουμε; Έλεγε ο αείμνηστος μητροπολίτης Σισανίου και Σιατίστης κυρός Παύλος: “Το μόνο σίγουρο είναι ότι θα πεθάνουμε, έχουμε άραγε προετοιμαστεί ή θα φύγουμε χωρίς αποσκευές;” Μήπως επαναπαυόμαστε και αφήνουμε την πνευματική οικοδομή μας για τα γηρατειά; Μήπως θεωρούμε πως μόνο “οι κάποιας ηλικίας” άνθρωποι οφείλουν να αγωνίζονται για την σωτηρία της ψυχής τους; Ή μήπως ακόμη και ηλικιωμένοι όντες, αναβάλλουμε τη μετάνοιά μας για την ώρα του “θανάτου”; Ο απόστολος Παύλος γράφει: “Ἰδού, νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ ἡμέρα σωτηρίας”(Β’ Κοριν 6,2). Συμβουλεύει ότι η απόφαση για την σωτηρία “νυν” παίρνεται, όχι στο μέλλον.

Ανεξαρτήτως ηλικίας, τώρα θα σπεύσουμε να συναντήσουμε τον Χριστό στην Ιερά Εξομολόγηση και κατόπιν με την άδεια του πνευματικού πατρός να γίνουμε “σύσσωμοι και σύναιμοι Του”. Τώρα θα τρέξουμε να Τον υπαντήσουμε στο Ιερό Ευαγγέλιο, μελετώντας και βιώνοντας αυτό στην πράξη. Τώρα θα πορευθούμε να Τον προϋπαντήσουμε στο πρόσωπο του εμπερίστατου αδελφού(του πονεμένου, του αρρώστου, του φυλακισμένου, του πεινασμένου κ. ά.). Γενικότερα τώρα θα περπατήσουμε να Τον βρούμε στην εκκλησιαστική βιωτή, μέσα από την οποία ο πιστός χαριτώνεται, αγιάζεται και κατά χάριν θεώνεται. Η οποιαδήποτε αναβολή μας είναι δαιμονική. Ας είναι διαρκής προσευχής μας: “Να μην πεθάνουμε, πριν συναντήσουμε αληθινά τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό!” Γένοιτο!